

Hartmanns operation

Tumorsektion uden anlæggelse af anastomose kan komme på tale hos en skrøbelig ældre patient som alternativ til anastomoseanlæggelse eller som følge af patientens valg for at undgå risikoen for anastomoselækage. Desuden kan indgrebet være indiceret ved svære forandringer efter kemoradioterapi, som kontraindicerer anastomoseanlæggelse. Endelig kan en lav Hartmann være et alternativ til rectumeksstirpation ved en lav cancer, da et perinealsår derved undgås. Indgrebet er oftest ukompliceret (*Buhre 1991 III*), men en dansk serie har dog vist "blow-out" af den blindlukkede rectumstump med abscesdannelse hos 20% efter stapling af rectumstumpen. Risikoen er højest (33%) ved deling af rectum < 2 cm over bækkenbunden, mod kun 8% ved højere deling. Blow-out ses hyppigst hos mænd (45%) (*Tøttrup 2005 III*).

Hartmanns operation kan overvejes som alternativ til anterior resektion eller abdominoperineal eksstirpation

C